

NOSTER

Nederlandse Onderzoekschool voor Theologie en Religiewetenschap
Netherlands School for Advanced Studies in Theology and Religion

Voortgangverslag 2019

1. Algemene informatie

Bureau: prof. dr. H.L. (Heleen) Murre-van den Berg (wetenschappelijk directeur tot 1 juli; 0,15fte), prof. dr. F.J.S. (Frans) Wijsen (wetenschappelijk directeur per 1 juli; 0,1fte), dr. M. (Marco) Derks (secretaris; 0,4fte jan-apr, 0,6fte mei-dec), J. (Jorien) Copier MA (curriculumcoördinator; 0,2fte; met zwangerschaps- en bevallingsverlof per 1 oktober), J. (Jeroen) Jans MA (curriculumcoördinator; 0,2fte; tijdelijke vervanger Copier vanwege zwangerschaps- en bevallingsverlof, okt-dec), N. (Nina) Pennock BA (secretaresse tot 1 oktober; 0,3fte), K. (Yus) Sa'diyah-Broersma (secretaresse per 1 oktober; 0,3fte).

Leden Schoolbestuur: prof. dr. J. (Judith) Frishman (UL; voorzitter tot 7 oktober), prof. dr. M.S. (Maurits) Berger (UL; per 7 oktober), prof. dr. J.W. (Jan Willem) van Henten (UvA; voorzitter per 7 oktober), prof. dr. M.T. (Martha) Frederiks (UU; tot 3 juni), prof. dr. A.J.A.C.M. (Anne-Marie) Korte (UU; per 3 juni), prof. dr. R.R. (Ruard) Ganzevoort (VU), prof. dr. M.M. (Mechteld) Jansen (PThU), prof. dr. R. (Roel) Kuiper (TUK), prof. dr. G.J.L.M. (Gerty) Lensvelt-Mulders (UvH; tot 3 juni), prof. dr. J.W. (Joke) van Saane (UvH; per 3 juni), prof. dr. M. (Mladen) Popović (RUG), prof. dr. M. (Marcel) Sarot (TiU), prof. dr. H.J. (Herman) Selderhuis (TUA), dr. M. (Maria) Verhoeff (ETF), prof. dr. F.J.S. (Frans) Wijsen (RU; tot 1 juni), prof. dr. H.L. (Heleen) Murre-van den Berg (RU; per 3 juni).

*Leden Juniorenraad*¹: C.G. (Clemens) van den Berg MA (tot 1 september), J. (Jerrold) Cuperus BA (tot 1 september), A.J. (Arco) den Heijer MA (per 1 maart), M. (Marius) Koelink BA (tot 1 september), D.D.C. (Deborah) de Koning MA (tot 1 september), A.I. (Anke) Liefbroer MSc MA (tot 1 september), T. (Tineke) Noort MA (per 1 september), E.V. (Elizabeth) Shishlakova BA (per 1 september), H. (Henk) Vogel MA, F. (Fokke) Wouda MA (tot 1 februari).

*Leden Dagelijks Bestuur*²: prof. dr. L.J. (Bert Jan) Lietaert Peerbolte (voorzitter tot 1 juli), dr. K. (Koert) van Bekkum, A.J. (Arco) den Heijer MA (per 1 april), prof. dr. A.F. (Ab) de Jong, prof. dr. L. (Laurens) ten Kate, dr. K.E. (Kim) Knibbe (per 1 februari), A.I. (Anke) Liefbroer MSc MA (tot 1 september), dr. Katja Rakow, prof. dr. Renée van Riessen (tot 1 oktober), prof. dr. G.A. (Gerard) Wiegers, F. (Fokke) Wouda (tot 1 februari).

Participerende instellingen: Radboud Universiteit (RU), Rijksuniversiteit Groningen (RUG), Tilburg University (TiU), Universiteit Leiden (UL), Universiteit Utrecht (UU), Universiteit van Amsterdam (UvA), Vrije Universiteit Amsterdam (VU), Evangelische Theologische Faculteit Leuven (ETF), Protestantse Theologische Universiteit (PThU), Theologische Universiteit Apeldoorn (TUA), Theologische Universiteit Kampen (TUK), Universiteit voor Humanistiek (UvH).³

Missie: NOSTER offers a cutting-edge and challenging curriculum in theology and religious studies for junior researchers (ReMA students and PhD candidates) of the participating institutions. The programme has three major objectives. Firstly, it serves to familiarise junior researchers with a range of research forms and methodologies in the field of theology and religious studies, offering a wide variety of perspectives, building on and complementing what their home institutions have on offer. Secondly, the programme provides specific training in the skills and techniques of the disciplinary and interdisciplinary approaches in theology and religious studies. Finally, NOSTER contributes to the formation of a national academic

---

¹ De "studentenraad" zoals bedoeld in artikel 8 lid 1 Gemeenschappelijke Regeling.

² Een "adviescollege" zoals bedoeld in artikel 8 lid 2 Gemeenschappelijke Regeling.

³ De laatste vijf instellingen participeren via een Samenwerkingsovereenkomst. Vanuit Tilburg University participeren zowel de School of Humanities and Digital Sciences (TSHD) als de Tilburg School of Catholic Theology (TST).

community in the field of theology and religious studies, a community that embraces both new generations of researchers as well as established scholars at the participating institutions, sensitizing them to innovative disciplinary and interdisciplinary developments and to theoretical and methodological alternatives. In addition, NOSTER stimulates new initiatives and explorations in research and provides a national platform to foster communication between the participating institutes with a view to both short and long-term research collaboration.

Ledenaantallen: op 1 januari 2020 telde NOSTER 84 promovendi en 164 seniorleden (waarvan voor zover bekend 5 postdocs).

Aantal onderzoekmasterstudenten: in 2019 hebben zich 28 onderzoekmasterstudenten ingeschreven.

Totaal toegekende EC's: in 2019 is 112,25 EC toegekend aan onderzoekmasterstudenten en 115,25 EC aan promovendi.

2. Overzicht van onderwijsactiviteiten

2.1 Algemeen

Het curriculum, waarvan alle onderdelen gericht zijn op zowel promovendi als onderzoekmasterstudenten, bestaat uit twee soorten onderdelen. Enerzijds zijn er brede bijeenkomsten voor alle promovendi en onderzoekmasterstudenten (2.2) en anderzijds zijn er seminars per deeldiscipline die jaarlijks meerdere bijeenkomsten beleggen (2.3). NOSTER biedt ook een *ReMA Study Programme* (10 EC) en een *PhD Study Programme* (15 EC) aan. Hiermee geeft de school aan resp. onderzoeksmasterstudenten en promovendi globale richtlijnen voor te volgen cursussen over een periode van resp. 2 en 3-4 jaar. In totaal heeft NOSTER in 2019 voor 30,5 EC aan onderwijs aangeboden.

2.2 Centrale onderdelen

De **Midyear Meeting** (8 februari, Utrecht; 26 deelnemers; 0,5 EC) werd georganiseerd in samenwerking met onderzoeksschool NISIS en had als thema 'Moving in/out of Religion'. Prof. dr. Karin van Nieuwkerke (RU) verzorgde rond dit thema de centrale lezing. De **Spring Conference** (15-16 april, Driebergen; 31 deelnemers; 1,0-2,0 EC) bestond uit 20 presentaties door promovendi en onderzoekmasterstudenten in hun eerste of tweede jaar, 9 presentaties van gevorderd onderzoek door promovendi met respons van een senioronderzoeker, een plenaire lezing van prof. dr. Ellen van Wolde (RU) getiteld 'The Value of Cognitive Approaches for Theology and Religious Studies', en vier workshops over resp. het verdedigen van je proefschrift, opiniërend schrijven over je onderzoek, het omgaan met een *writers block* en het vinden van de balans tussen werk en privé. Tijdens de **Kick-Off** (27 september, Nijmegen; 30 deelnemers; 0,5 EC) werd aandacht besteed aan verschillende carrièrepaden/-perspectieven binnen de academie. De **Grand Course** (30 oktober t/m 1 november, Groningen; 16 deelnemers; 2-5 EC) bestond uit een masterclass met dr. Charles Hirschkind (University of California, Berkeley) en de conferentie 'Religion and the Production of Difference' (Nederlands Genootschap voor Godsdienstwetenschap & Rijksuniversiteit Groningen). In het najaar heeft er tevens een nieuw curriculumonderdeel plaatsgevonden: de '**Must-Have-Reads**' (zes bijeenkomsten in oktober en november, 13 deelnemers; 2 EC) waarin dr. Pooyan Tamini Arab (UU) Émile Durkheims *The Elementary Forms of Religious Life* las en besprak met onderzoeksmasterstudenten en promovendi. Tijdens de Midyear Meeting, de Kick-Off en de Spring Conference was ook een tiental seniorleden aanwezig.

2.3 Seminars per deeldiscipline

In 2019 zijn zes doorlopende seminars (per seminar: ca. 5-10 bijeenkomsten; 2,5 EC; ca. 5-15 deelnemers) gegeven op diverse deelterreinen: *Empirical Research in Religion* (dr. Carl Sterkens [RU] & prof. dr. Henk de Roest [PThU]), *Biblical Studies* (prof. dr. Jürgen Zangenberg [UL] & prof. dr. Klaas Spronk [PThU]), *Dogmatics, Ethics and Philosophy of Religion* (prof. dr. Peter-Ben Smit [VU/UU] & prof. dr. Rick Benjamins [PThU]), *Religious Studies* (prof. dr. Ab de Jong [UL] & dr. Jacqueline Borsje [UvA]) en *Religion, Theology and Gender* (prof. dr. Anne-Marie Korte [UU] & dr. Anne-Claire Mulder [PThU]). Daarnaast werd het *Intensive Text Reading Seminar 'The Challenge of Difference'* (prof. dr. Anne-Marie Korte [UU]; 8 bijeenkomsten; 5 EC; 9 deelnemers) gegeven.

3. Overige mededelingen

NOSTER verstrekt kleine subsidies voor eendaagse symposia/conferenties die door onderzoekers van verschillende instellingen worden georganiseerd en waarbij ook nadrukkelijk de participatie van juniorleden wordt gezocht (zie item 3.1 in de financiële verantwoording hieronder). In 2019 werd viermaal €750 toegekend voor de organisatie van elk van de volgende vier bijeenkomsten: "God, geld en geloofsgemeenschappen: een (on)gemakkelijke relatie?" (4 juni 2019), "The Role of Questions in Biblical Traditions" (11 september 2019), "Nurture and Culture: In Search of the Value of Food and Meals" (29 oktober 2019) en "Jewish, Christian and Muslim Travel Experiences" (28 januari 2020).

Op 25 oktober heeft een onderzoeksvisitatie plaatsgevonden aan de Faculteit der Filosofie, Theologie en Religiewetenschappen van de Radboud Universiteit, waarbij ook NOSTER meegenomen is. In het voorjaar van 2020 heeft de visitatiecommissie haar rapport afgerond. Zij oordeelt positief over wat NOSTER presteert met een relatief klein bureau. Zij roept NOSTER op prioriteiten te stellen en roept zij de participerende instellingen op zich meer als eigenaar van NOSTER te zien en dienovereenkomstig te handelen.

Hoewel NOSTER in het Voortgangsverslag 2018 een terugloop in het aantal nieuwe promovendi constateerde, zijn er in 2019 meer aanmeldingen dan vorig jaar (in 2015-2019 meldden zich resp. 25, 17, 14, 7 en 11 nieuwe promovendi aan). NOSTER heeft richting het Schoolbestuur het belang benadrukt van de aanmelding bij NOSTER van nieuwe promovendi. Daarnaast investeert NOSTER in de ontwikkeling van een Zwaartekracht aanvraag (zie onder), mede vanuit het idee dat honorering daarvan meerdere promotieplaatsen oplevert. Ten slotte heeft NOSTER de mogelijkheden voor Samenwerkingsovereenkomsten met andere instellingen verkend (zie onder).

Het aantal nieuw aangemelde onderzoeksmasterstudenten neemt toe (16 in 2017, 18 in 2018, 28 in 2019), wat mede te danken is aan actieve voorlichting en werving door NOSTER bij de lokale opleidingen van de UU, de VU en de RUG. Omdat het absolute en relatieve aantal onderzoeksmasterstudenten toeneemt was aanpassing van het curriculum gewenst. In het voorjaar van 2019 heeft NOSTER een verbeterplan t.b.v. het onderzoeksmasteronderwijs vastgesteld en grotendeels geïmplementeerd. In de eerste plaats heeft NOSTER de docenten van de seminars geïnstrueerd meer aandacht te besteden aan de wensen van de onderzoeksmasterstudenten. In de tweede plaats hebben meerdere onderzoeksmasterstudenten hun onderzoek gepresenteerd tijdens de Spring Conference. In de derde plaats heeft NOSTER een cursus Must-Have-Reads ontwikkeld primair voor onderzoeksmasterstudenten. In de Must-Have-Reads wordt een klassieker of sleuteltekst uit de theologie of religiewetenschappen volledig gelezen en in meerdere sessies besproken o.l.v. een docent. Aan de eerste cursus volgens dit concept (over Durkheim) deden 13

onderzoeksmasterstudenten mee. NOSTER streeft ernaar ieder jaar twee Must-Have-Read-cursussen aan te bieden.

NOSTER heeft contact gehad met enkele Vlaamse en Duitse instellingen met het oog op potentiële samenwerking. Helaas is gebleken dat deze instellingen momenteel niet in staat zijn de vereiste financiële verplichtingen aan te gaan. Verder heeft NOSTER geïnventariseerd welke aan Nederlandse instellingen werkzame wetenschappers zich met de bestudering van religie bezighouden buiten de context van een theologische en/of religiewetenschappelijke onderzoekseenheid. Deze wetenschappers alsmede contacten bij eerder genoemde Vlaamse en Duitse instellingen heeft NOSTER geïnformeerd over de mogelijkheden voor senior- en juniorlidmaatschap alsmede voor deelname aan het onderwijsaanbod.

Binnen het kader van het bestedingsplan voor de reserve (2019-2021) faciliteert NOSTER de voorbereiding van een Zwaartekracht aanvraag. In 2019 hebben diverse kleinere en grotere expertmeetings plaatsgevonden. Sinds medio 2019 werkt een onderzoeker van de RUG, bijgestaan door enkele andere onderzoekers, aan de uitwerking van de aanvraag, waartoe zij door haar instelling in 2020 deels zal worden vrijgesteld met financiële middelen van NOSTER.

In het najaar zijn de plannen ontwikkeld voor de bouw van een online portal religienet.nl, die een overzicht zal bieden van Nederlandse theologen en religiewetenschappers met hun expertises op thema's en in disciplines. Op verzoek van het Disciplineoverleg Godgeleerdheid (DGO) biedt de portal tevens een overzicht van alle theologische en religiewetenschappelijke opleidingen (BA, MA, ReMA) in Nederland. De afronding en lancering staan gepland voor november 2020.

4. Financiële verantwoording

	BEGROTING	REALISATIE	BALANS
INKOMSTEN			
1. Programmabureau GW: basisbedrag	13.291	13.291	0
2. Programmabureau GW: rugzakjesgelden	4.000	5.502	1.502
3. Inkomsten contributie instellingen	54.429	54.429	0
4. Bijdragen nieuw aangemelde promovendi	12.000	11.250	-750
5. Losse cursusbijdragen	6.000	660	-5.340
6. Inkomsten uit reserve	27.528	28.306	778
TOTAAL INKOMSTEN	117.248	113.438	-3.810
UITGAVEN			
1. Personele lasten			
1.1 Directeur	17.452	16.088	1.364
1.2 Secretaris*	37.583	38.824	-1.241
1.3 Secretaris Zwaartekracht aanvraag*	0	0	0
1.4 Curriculumcoördinator	11.482	13.548	-2.066
1.5 Secretaresse	12.481	13.483	-1.002
Subtotaal personele lasten	78.998	81.943	-2.945
2. Onderwijs			
2.1 Kick-Off	1.000	1.711	-711
2.2 Grand Course	2.000	2.223	-223
2.3 Midyear Meeting	1.750	651	1.099
2.4 Spring Conference	13.000	12.767	233
2.5 Seminars (incl. netwerkgroepen, masterclasses etc.)	1.500	490	1010
2.6 Must-Have-Reads	1.500	50	1.450
Subtotaal onderwijs	20.750	17.892	2.858

3. Onderzoek			
3.1 Thematic Seminars	3.000	2.669	331
3.2 RESERVERING: Conferentie 2020	0	0	0
Subtotaal onderzoek	3.000	2.669	331
4. Zwaartekracht aanvraag*			
4.1 Conferentie, expert meeting(s), vergaderingen	7.500	5.854	1.646
4.2 Vervangingsgeld kartrekkers	2.000	2.000	0
4.3 Student-assistent	0	0	0
Subtotaal Zwaartekracht aanvraag	9.500	7.854	1.646
5. Portal*			
5.1 Freelance websitebouwer	1.500	0	1.500
5.2 Publiciteit, hosting, licenties, software e.d.	0	34	-34
Subtotaal portal	1.500	34	1.466
6. Beleid, bestuur en PR			
6.1 Vergaderkosten	500	519	-19
6.2 Website en PR	1.000	727	273
6.3 Bureaunkosten	1.000	1.419	-419
6.4 RESERVERING: Vernieuwing website	1.000	0	1.000
Subtotaal beleid, bestuur en PR	3.500	2.665	755
7. Lasten voorgaande jaren	0	380	380
TOTAAL UITGAVEN	117.248	113.437	3.810

Toelichting op inkomsten

- Ad 5: De inkomsten voor deelname aan losse cursussen zijn lager dan verwacht. Dit komt doordat, bij nader inzien, de Begroting 2019 gebaseerd is op een verkeerde interpretatie van de realisatie zoals vermeld in het Voortgangsverslag 2017: Het bedrag van €6.625 in het Voortgangsverslag 2017 bestaat namelijk niet alleen uit inkomsten voor deelname aan losse cursussen (€375) maar ook uit inkomsten voor lidmaatschap van promovendi (6.625). Wanneer we ook voor 2016 de bedragen uitsplitsen, zien we de afgelopen jaren wel een terugloop in de inkomsten voor deelname aan losse cursussen: €2.350 in 2016, €375 in 2017, €1.962 in 2018 (inclusief veel achterstallige betalingen uit voorgaande jaren), €660 in 2019. NOSTER gaat proberen komende jaren meer inkomsten te genereren.
- Ad 6: Op de oorspronkelijke Begroting 2019 was uitgegaan van €35.586 aan 'inkomsten' uit de reserve en €125.306 aan totale inkomsten (zie algemene opmerking hieronder).

Toelichting op uitgaven

- Algemeen: De Begroting 2019, die op 1 oktober 2018 is goedgekeurd door het Schoolbestuur, is op enkele punten aangepast op basis van de Begroting bestedingsplan reserve 2019-2021, die op 7 oktober 2019 door het Schoolbestuur besproken is. Daarbij zijn ook enkele posten toegevoegd. In het overzicht hierboven wordt de *aangepaste* begroting weergegeven; iedere aanpassing wordt hieronder toegelicht. De posten die met een asterisk gemarkeerd zijn, komen deels of volledig uit de Begroting bestedingsplan reserve 2019-2021.
- Ad 1.2: Op de Begroting 2019 stond €27.629. In april heeft de directeur besloten de secretaris een tijdelijke uitbreiding van 0,2fte (mei 2019 t/m augustus 2020) te geven met het oog op de uitvoering van het bestedingsplan voor de reserve.
- Ad 1.3: Op de Begroting 2019 stond €11.512. In oktober 2019 is vastgesteld dat er in 2019 geen secretaris ingezet was noch zou worden.
- Ad 1.4: De tijdelijke vervanging van Copier door Jans heeft per saldo geleid tot een verhoging van de personele lasten voor de curriculumcoördinator.

- Ad 1.5: De personele lasten voor de secretaresse vallen iets hoger uit doordat de nieuwe secretaresse in een hogere trede van de salarisschaal zit.
- Ad 2.1: De kosten voor de Kick-Off (voorheen: Opening of the Academic Year) vielen hoger uit vanwege gebrek aan voldoende (gratis) onderwijsruimtes.
- Ad 2.3: De kosten voor de Midyear Meeting vielen lager uit, onder meer omdat we samenwerkten met NISIS.
- Ad 2.5: De meeste seminars maken geen of beperkt gebruik van dit budget.
- Ad 2.6: We hadden €1.500 begroot voor “Extra aanbod voor onderzoeksmasterstudenten”, maar aan de eerste versie van het uiteindelijke format van de Must-Have-Reads waren geen kosten verbonden.
- Ad 3.1: De voor *Thematic Seminars* uitgekeerde bedragen zijn gebaseerd op toezeggingen die in of vóór 2019 zijn gedaan.
- Ad 3.2: Op de Begroting 2019 stond €2.000. Besloten is deze conferentie onderdeel te maken van het proces rond de Zwaartekrachtaanvraag en daarom op te nemen in de bredere Begroting bestedingsplan reserve 2019-2021 (vgl. 4.1).
- Ad 4.1: Op de Begroting 2019 stond €13.000. De uitgaven betreffen zaalhuur, maaltijden en overnachting voor enkele vergaderingen van kartrekkers met klankbordgroep en voor een tweedaagse conferentie met een iets grotere groep.
- Ad 4.2: Op de Begroting 2019 stond deze post niet vermeld.
- Ad 4.3: Op de Begroting 2019 stond €2.500.
- Ad 5: Op de Begroting 2019 stond deze post niet vermeld. De websitebouwer is pas in 2020 begonnen, waardoor uiteindelijk alsnog nauwelijks kosten gemaakt zijn in 2019.
- Ad 6.3: Het afscheid voor Heleen en Nina, en enkele investeringen in kantoorspullen hebben tot wat hogere kosten geleid.

Toelichting op lasten voorgaande jaren

Dit betreft een nagekomen factuur van €363,35 voor een *thematic seminar* op 19 maart 2018 en een nagekomen declaratie van €16,60 voor reiskosten voor bestuurlijk overleg.

Reserve

Reserve per 1 januari 2019	114.640
Mutaties 2019	-28.306
Reserve per 31 december 2019	86.334
Bestemde reserve	
Subsidie <i>Thematic Seminar</i>	750
Uitbreiding aanstelling secretaris (0,2fte, jan-aug 2020)	9.699
Zwaartekrachtaanvraag en lustrumconferentie	23.053
Ontwikkeling portal religienet	26.466
Publiciteit NOSTER	6.612
Totaal bestemde reserve	59.967
Vrije reserve	26.367

Toelichting op reserve

- *Algemeen:* De bedragen die hier als bestemde reserve staan vermeld zullen in 2020 of 2021 uitgegeven worden. Met uitzondering van een nog niet uitgekeerde subsidie voor een *Thematic Seminar* gaat het hier om uitgaven die voortkomen uit het Bestedingsplan reserve

2019-2021. Het is echter de verwachting dat eind 2021 de vrije reserve lager zal zijn dan de hier genoemde €26.367, omdat we vermoeden dat de reguliere uitgaven wat hoger zullen zijn dan de reguliere inkomsten. Om die reden zullen we bij het opstellen van de Begroting 2021 nadenken over de vraag welke veranderingen er nodig zijn om NOSTER ook na 2021 financieel gezond te houden.

- *Uitbreiding aanstelling secretaris*: zie de toelichting bij uitgaven ad 1.2.
- *Zwaartekracht aanvraag en lustrumconferentie*: Het merendeel van deze kosten zal in 2020 gemaakt worden.
- *Ontwikkeling portal religienet*: Hierbij is de €8,5k uit het Begroting bestedingsplan reserve 2019-2021 vervangen door €20k op basis van de offerte van de websitebouwer.
- *Publiciteit NOSTER*: Er stond reeds €4.112 op de reserve voor de vernieuwing van de website. Dat wordt opgehoogd met €2,5k voor de ontwikkeling en implementatie van een nieuwe huisstijl en de aanschaf van publiciteitsmateriaal.

5. Reflectie en vooruitblik

In 2019 heeft NOSTER laten zien dat haar curriculum een stevige basis heeft. Ondanks meerdere personele wisselingen hebben alle curriculumonderdelen plaatsgevonden, waren de evaluaties ronduit positief en is het curriculum zelfs uitgebreid met de nieuwe Must-Have-Reads-cursus. Ook zien we dat er steeds meer onderzoeksmasterstudenten zich bij NOSTER registreren en onderwijs volgen. Het zorgen voor voldoende deelnemers en docenten voor de diverse Research Seminars blijft een uitdaging.

In 2019 hebben diverse personele wisselingen plaatsgevonden: per 1 juli heeft NOSTER een nieuwe directeur, per 1 oktober heeft NOSTER een nieuwe secretaresse en van oktober t/m december was de curriculumcoördinator met zwangerschaps- en bevallingsverlof. Met de komst van een nieuwe curriculumcoördinator per 1 mei 2020 zal de verdeling van taken en verantwoordelijkheden tegen het licht gehouden worden.

Vanwege de maatregelen ter bestrijding van het coronavirus is besloten de Spring Conference van 23-24 april 2020 in afgeslankte vorm online te laten plaatsvinden (diverse onderzoekpresentaties van onderzoeksmasterstudenten en promovendi); de geplande workshops zijn verplaatst naar de Kick-Off op 25 september. Daarnaast zijn de sessies van de verschillende seminars tot aan de zomer verplaatst naar online. Vooralsnog gaan we ervan uit dat de bijeenkomsten die in het najaar gepland staan wel kunnen plaatsvinden. Daaronder valt ook een tweedaagse lustrumconferentie voor alle NOSTER-leden (5-6 november) die in combinatie met een masterclass en een reflectieverslag ook als onderwijs zal worden aangeboden. Aansluitend aan die conferentie zal NOSTER een publieksevenement organiseren waar de maatschappelijke relevantie van theologie en religiewetenschappen centraal zal staan en waar de portal religienet.nl, die momenteel ontworpen wordt, gelanceerd zal worden.

Begin juni 2020 zal het Schoolbestuur het penvoerderschap van de Radboud Universiteit evalueren en een (voorlopig of definitief) besluit nemen over het penvoerderschap van NOSTER in de volgende termijn (2022-2026).